

Brusel 11. května 2026
(OR. en)

Interinstitucionální spis:
2025/0550 (COD)

8313/26
ADD 1

CULT 49	SAN 226
AUDIO 51	IND 258
FREMP 132	COMPET 445
CODEC 696	PROCIV 78
CADREFIN 159	HYBRID 48
FIN 552	DISINFO 33
IA 87	JAI 463
JEUN 59	SERVICES 21
EDUC 120	POLGEN 86
CULT HERIT 12	MI 355
SOC 202	RELEX 519
GENDER 30	INF 106
DIGIT 108	COPEN 139
DATAPROTECT 126	JUSTCIV 55
ANTIDISCRIM 37	DROIPEN 66

POZNÁMKA

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Příjemce: Rada

Předmět: Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program „AgoraEU“ na období 2028–2034 a kterým se zrušují nařízení (EU) 2021/692 a (EU) 2021/818

- *částečný obecný přístup*
- *prohlášení Bulharské republiky*

Bulharská republika požádala, aby bylo do zápisu z jednání Rady vloženo následující prohlášení.

Prohlášení Bulharské republiky k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program „AgoraEU“ na období 2028–2034 a kterým se zrušují nařízení (EU) 2021/692 a (EU) 2021/818

Bulharská republika plně podporuje, aby bylo kulturní odvětví v příštím víceletém finančním rámci nadále podporováno prostřednictvím samostatného programu a aby v rámci návazného programu „AgoraEU“ byly zachovány hlavní složky, cíle a akce programu Kreativní Evropa („Kultura“ a „MEDIA“) společně s programem „Občané, rovnost, práva a hodnoty“. Uvedený program má potenciál reagovat na rostoucí výzvy, jimž Unie i její občané čelí, a zároveň poskytnout nezbytnou podporu samotným odvětvím tak, aby v době geopolitických a technologických změn mohla nadále fungovat a rozvíjet se.

Důrazně podporujeme cíle programu, jimiž je ochrana, zachování, rozvoj a podpora kulturní a jazykové rozmanitosti a dědictví, zvýšení konkurenceschopnosti kulturních a kreativních odvětví, včetně mediální a audiovizuální oblasti – což přispěje k rovnějším podmínkám –, ochrana a posílení umělecké svobody a svobody médií a ochrana a podpora rovnosti, aktivního občanství, práv a hodnot zakotvených ve Smlouvách a v Listině.

Bulharská republika přikládá velký význam prosazování a ochraně základních práv, jejichž významnou součástí je rovnost žen a mužů, a je pevně odhodlána tato práva prosazovat a chránit. Jsme a zůstaneme pevnými zastánci zásad a hodnot Evropské unie, jež jsou zakotveny ve Smlouvách.

Naše země důrazně podporuje úsilí Unie, pokud jde o boj proti všem formám diskriminace, jak je zakotveno ve Smlouvách a v Listině, a aktivně se podílí na prevence a potírání všech forem násilí, jakož i na poskytování ochrany a podpory jejich obětem.

Vítáme příslušné cíle a akce programu, jež byly stanoveny za účelem boje proti všem formám diskriminace, v zájmu prosazování základních práv, rovnosti a práv občanů Unie zakotvených ve Smlouvách a v Listině, jakož i za účelem prevence a potírání násilí a poskytování podpory jejich obětem.

Bulharská republika bohužel nemůže přijetí částečného obecného přístupu k dotčenému nařízení podpořit, neboť stávající znění obsahuje pojmy jako „genderová identita“, které jsou považovány za neslučitelné s hlavními zásadami bulharské ústavy a s binárním pojetím pojmu „pohlaví“ („пол“). V roce 2018 přijal bulharský ústavní soud rozhodnutí, v němž se uvádí, že Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí („Istanbulská úmluva“) prosazuje právní koncepty, jejichž účelem je rozlišovat mezi pojmem „pohlaví“ jako biologickou kategorií (ženy a muži) a pojmem „gender“ jakožto sociálním konstruktem. V roce 2021 přijal tento ústavní soud další rozhodnutí, v němž objasnil, že pojem „pohlaví“ použitý v ústavě lze chápat pouze ve smyslu jeho biologického určení. Bulharský ústavní a právní řád důrazně odmítají pojem „gender“ jakožto neustálený sociální konstrukt a neuznávají „genderovou identitu“ jako právně platnou kategorii.

V průběhu jednání naše země soustavně a konstruktivně požadovala, aby byla terminologie uvedena do souladu s všeobecně uznávanými charakteristikami nebo formulována způsobem, který respektuje různé ústavní rámce všech členských států. Podle čl. 4 odst. 2 SEU je Unie povinna ctít rovnost členských států před Smlouvami a jejich národní identitu, která spočívá v jejich základních politických a ústavních systémech.

Vzhledem k tomu, že konečné znění částečného obecného přístupu zachovává pojmy, které jsou výslovně v rozporu se závaznou judikaturou bulharského ústavního soudu, má Bulharsko ústavní povinnost se proti tomuto znění postavit.

Bulharská republika opakuje, že skutečnost, že částečný obecný přístup nepodporuje, není odmítnutím širších cílů nařízení, jimiž je podpora nediskriminující společnosti, nýbrž nezbytnou obranou národní ústavní identity.

Bulharská republika dále prohlašuje, že případné přijetí toto nařízení Radou ve stávající podobě Bulharskou republiku nezavazuje uznat nebo začlenit do vnitrostátního právního řádu jakékoli pojmy, včetně pojmu „genderová identita“, jejichž účelem je rozlišovat mezi pojmem „pohlaví“ jako biologickou kategorií (ženy a muži) a pojmem „gender“ jakožto sociálním konstruktem, a pojmy použité v návrhu nařízení bude vykládat tak, že zahrnují pouze ženské a mužské pohlaví v biologickém smyslu.